

Ερωτήσεις - Απαντήσεις

1. Μεγάλες Αλλαγές

Ερώτηση 1: Ποια ήταν τα τέσσερα (4) μεγάλα προβλήματα που έκαναν τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία να κινδυνεύει, και τι έκανε ο αυτοκράτορας Διοκλητιανός για να τη σώσει;

Απάντηση:

Η αυτοκρατορία είχε τέσσερα μεγάλα προβλήματα:

1. **Εχθροί στα σύνορα:** Οι **Γότθοι** και οι **Πέρσες** έκαναν συνεχώς επιθέσεις.
2. **Κακοί στρατιώτες:** Ο στρατός είχε μεγάλη δύναμη, επαναστατούσε και έβαζε δικούς του αυτοκράτορες.
3. **Ξεχωριστά κράτη:** Κάποιες περιοχές στα Ανατολικά έφευγαν και έφτιαχναν δικά τους κράτη.
4. **Διωγμοί:** Κυνηγούσαν σκληρά τους **Χριστιανούς**.

Ο αυτοκράτορας **Διοκλητιανός** για να σώσει το κράτος, το χώρισε σε τέσσερα μέρη και έβαλε τέσσερις αρχηγούς. Αυτό το σύστημα λεγόταν **Τετραρχία** (τέσσερις αρχές).

Ερώτηση 2: Τι ήταν το **Διάταγμα της ανεξιθρησκίας** του 313 μ.Χ. και γιατί ήταν τόσο σημαντικό για τους Χριστιανούς;

Απάντηση:

Ήταν ένα διάταγμα (μια μεγάλη απόφαση) που πήραν ο Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος.

Ο καθένας στην αυτοκρατορία μπορούσε πλέον να πιστεύει και να λατρεύει όποιον θεό ήθελε (αυτό είναι η ανεξιθρησκία).

Ήταν πολύ σημαντικό γιατί σταμάτησαν οι διωγμοί και οι Χριστιανοί μπόρεσαν επιτέλους να πιστεύουν ελεύθερα και να μεγαλώνουν την Εκκλησία τους.

2. Μια νέα πρωτεύουσα, η Κωνσταντινούπολη

Ερώτηση 3: Για ποιους **δύο (2) βασικούς λόγους** ο Κωνσταντίνος δεν ήθελε πια τη Ρώμη και διάλεξε το Βυζάντιο για νέα πρωτεύουσα; Ποια ήταν τα **δύο (2) κύρια πλεονεκτήματα** της θέσης του;

Απάντηση:

Λόγοι που έφυγε από τη Ρώμη:

1. Η **Ρώμη** ήταν **πολύ μακριά** από τα σύνορα στα Ανατολικά (όπου ήταν οι εχθροί).
2. Η Ρώμη ήταν γεμάτη **ναούς των παλιών θεών** και είχε γίνει το μέρος που κυνηγούσαν τους Χριστιανούς.

Πλεονεκτήματα του Βυζαντίου (Κωνσταντινούπολης):

1. **Εξαιρετική Θέση:** Βρισκόταν στο σημείο που **συναντιόνταν οι δρόμοι** από την Ευρώπη στην Ασία και από τη Μαύρη Θάλασσα στο Αιγαίο. Ήταν ιδανικό για εμπόριο και άμυνα.
2. **Πληθυσμός:** Ήταν κοντά σε περιοχές όπου οι άνθρωποι μιλούσαν **Ελληνικά** και ήταν κυρίως **Χριστιανοί**.

3. Ο χριστιανισμός γίνεται επίσημη θρησκεία

Ερώτηση 4: Ποιοι ήταν οι δύο αντίθετοι αυτοκράτορες; Τι ήθελε ο Ιουλιανός και τι κατάφερε ο Θεοδόσιος Α';

Απάντηση:

- **Ιουλιανός (ο «Παραβάτης»):** Ήθελε να φέρει πίσω τους **παλιούς θεούς** και την αρχαία θρησκεία, γιατί θαύμαζε τον ελληνικό πολιτισμό. Όμως δεν τα κατάφερε.
- **Θεοδόσιος Α' (ο «Μέγας»):** Μετά τον Ιουλιανό, αυτός έκανε τον **Χριστιανισμό την επίσημη θρησκεία του κράτους**.

Σημαντικότερη Απόφαση του Θεοδόσιου: Έκλεισε όλους τους αρχαίους ναούς και **κατάργησε τους Ολυμπιακούς Αγώνες** το 392 μ.Χ.

4. Η Αυτοκρατορία χωρίζεται σε Ανατολική και Δυτική

Ερώτηση 5: Πώς κατάφερε ο **Αρκάδιος** και ο γιος του Θεοδόσιος Β' να προστατεύσουν το **Ανατολικό Ρωμαϊκό Κράτος** από τους εχθρούς, σε αντίθεση με το Δυτικό;

Απάντηση:

Ο Αρκάδιος και ο γιος του κατάφεραν να προστατεύσουν το κράτος με δύο τρόπους:

1. **Άμυνα:** Έφτιαξαν **διπλό τείχος** γύρω από την Κωνσταντινούπολη και φύλαξαν τα σύνορα με πλοία (στον Δούναβη).
2. **Διπλωματία:** Έκαναν **συμφωνίες ειρήνης** με τους εχθρικούς λαούς, δίνοντάς τους χρήματα ή γη, ή παίρνοντάς τους ως μισθοφόρους (στρατιώτες) στον βυζαντινό στρατό.

Ερώτηση 6: Τι απέγινε το **Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος** μετά τη διαίρεση του 395 μ.Χ. και πότε διαλύθηκε;

Απάντηση:

Το Δυτικό κράτος ήταν αδύναμο. Δέχτηκε συνεχείς επιθέσεις από βάρβαρους λαούς (όπως οι Γότθοι και οι Βάνδαλοι) που του πήραν τις περιοχές. Τελικά, το 476 μ.Χ. διαλύθηκε οριστικά και έπαψε να υπάρχει.

5. Κοινωνία, Γλώσσα και Εκπαίδευση

Ερώτηση 7: Ποιοι ήταν οι **τρεις βασικοί παράγοντες** που έκαναν τους κατοίκους του Ανατολικού Κράτους (Βυζαντίου) να νιώθουν **ενωμένοι** και να επιβιώσουν;

Απάντηση:

Οι κάτοικοι του Ανατολικού Κράτους ένιωθαν ενωμένοι, επειδή μοιράζονταν τρία κοινά στοιχεία:

1. **Ρωμαϊκή Διοίκηση:** Αποδέχονταν τους νόμους και τον τρόπο διακυβέρνησης του Ρωμαϊκού κράτους.
2. **Χριστιανική Θρησκεία:** Ήταν η επίσημη και κοινή θρησκεία όλων.
3. **Ελληνική Γλώσσα και Παιδεία:** Η ελληνική γλώσσα ήταν η γλώσσα των περισσοτέρων, και η **ελληνική παιδεία** (τα γράμματα των αρχαίων Ελλήνων) ήταν πολύ σημαντική.

Ερώτηση 8: Τι ήταν ο **Ιππόδρομος** και ποιος ήταν ο ρόλος των **Δήμων** στην Κωνσταντινούπολη;

Απάντηση:

- **Ιππόδρομος:** Ήταν το μεγάλο στάδιο δίπλα στο Παλάτι, όπου ο κόσμος πήγαινε για να **διασκεδάσει** (ιπποδρομίες, αγώνες, τσίρκο). Ήταν επίσης το μέρος όπου ο λαός μιλούσε στον αυτοκράτορα για τα παράπονά του.
- **Δήμοι:** Ήταν τα αθλητικά σωματεία (**Πράσινοι** και **Βένετοι/Γαλάζιοι** ήταν τα πιο μεγάλα) που οργάνωναν τους αγώνες στον Ιππόδρομο.

Ερώτηση 9: Ποιοι πήγαιναν σχολείο στο Βυζάντιο και ποια παιδιά δεν είχαν αυτή τη δυνατότητα;

Απάντηση:

Σχολείο πήγαιναν κυρίως τα αγόρια από οικογένειες που είχαν χρήματα για να πληρώσουν δίδακτρα (γιατί τα σχολεία ήταν ιδιωτικά). Τα κορίτσια δεν πήγαιναν σχολείο (όπως αναφέρεται στο βιβλίο), αλλά έμεναν σπίτι και μάθαιναν να κεντούν και να υφαίνουν από τις μητέρες τους. Τα αγόρια από φτωχές οικογένειες μάθαιναν μια τέχνη δουλεύοντας κοντά σε έναν μάστορα.

Καλή μελέτη! ❁